

**Van:** NKC <[redacted]>  
**Verzonden:** woensdag 29 april 2020 17:49  
**Aan:** [redacted] - BD/NCC/ECO  
**Onderwerp:** Update NKC Coronavirus



Nationaal Coördinator  
Terrorismebestrijding en Veiligheid  
*Ministerie van Justitie en Veiligheid*

## Update NKC Coronavirus

**alleen samen krijgen we  
corona onder controle**

29 april 2020

Dit is alweer de 37ste nieuwsbrief van het Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie. In deze nieuwsbrief vind je de laatste stand van zaken van de nationale communicatieaanpak van het coronavirus. Deel alle informatie zoveel mogelijk in je eigen netwerk en met je regio(partners) in de (semi)publieke sector.

- ✓ [Nieuws](#)
- ✓ [Cijfers RIVM](#)
- ✓ [Samenvatting omgevingsanalyse – 29 april 2020](#)

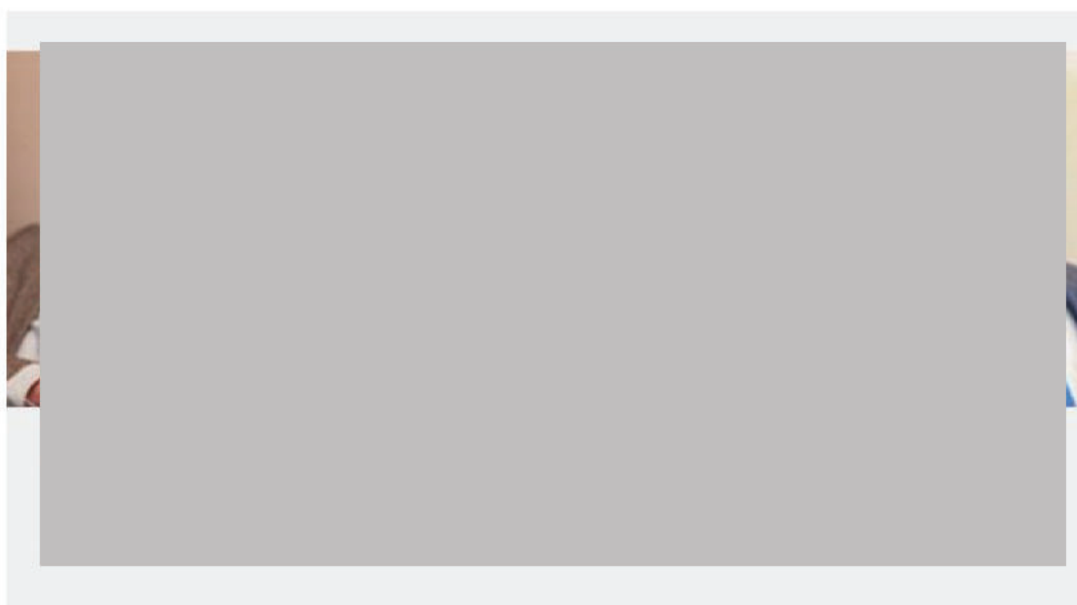
- ✓ 0800-1351, Rijksoverheid.nl en RIVM.nl
- ✓ Communicatiemiddelen
- ✓ Communicatieaanpak
- ✓ Voor wie is deze nieuwsbrief?
- ✓ Wat is het NKC?

## Nieuws

### Logeion webinar met [REDACTED]

Morgen, donderdag 30 april gaat [REDACTED] namens Logeion@home in gesprek met [REDACTED] Communicatie bij de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding & Veiligheid (NCTV) en het Nationaal Crisis Centrum. **10.2e en 10.2g**

[Meld je hier aan om het webinar Logeion@home te bekijken.](#)



**10.2e**

### **NOC-NSF: Protocol verantwoord sporten kinderen en jeugd**

Vanaf vandaag mogen kinderen t/m 18 jaar, onder begeleiding, weer samen trainen in de buitenlucht. Het kabinet heeft gemeenten opgeroepen om deze sportactiviteiten te faciliteren en te organiseren, onder begeleiding van buurtsportcoaches of het kader van sportaanbieders. Zoveel mogelijk kinderen moeten de kans krijgen mee te doen, dus ook niet-leden van een vereniging.

Met het protocol willen NOC\*NSF, de sportbonden en de VSG de gemeenten en uitvoerende partijen richting geven hoe te handelen en hen aandachtspunten voor nadere uitwerking

aanreiken. Hierbij willen ze zoveel mogelijk ruimte voor lokaal maatwerk bieden, uiteraard binnen de kaders van het kabinetsbeleid en de richtlijnen van het RIVM.

[Download hier het sportprotocol.](#)

### **Wat denkt Nederland?**

Wat denkt de Nederlandse samenleving over versoepeling van coronamaatregelen?

Onderzoekers van de TU Delft gaan de voorkeuren van ongeveer 10.000 Nederlanders voor het versoepelen van coronamaatregelen in kaart brengen.

De onderzoekers maken gebruik van geavanceerde methodes zoals de Participatieve Waarde Evaluatie. De evaluatie wordt opgezet in samenwerking met het RIVM, de ministeries van VWS en Financiën, en wetenschappers van het Strategies versus corona platform. Op donderdag 7 mei verwachten de onderzoekers de eerste resultaten bekend te kunnen maken. De uitkomsten komen in een advies te staan dat wordt aangeboden aan het kabinet.

Doe jij ook mee? [Geef jouw mening!](#)

Let op: de onderzoekspagina werkt het best op laptop en desktop.



### **Verdere uitbreiding en versoepeling regelingen voor ondernemers**

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) vult de financiële ondersteuning voor ondernemers vanwege het coronavirus verder aan én vereenvoudigt de voorwaarden van regelingen. Daardoor worden tienduizenden extra ondernemers geholpen.

De criteria voor de regelingen Borgstelling Midden- en Kleinbedrijf (BMKB) en Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TOGS) zijn versoepeld. Ook maakt staatssecretaris Mona Keijzer (EZK) bekend het subsidieplafond van de zogenoemde SEED Capital-regeling voor 2020 bijna anderhalf keer zo groot te maken.

[Lees hier het hele bericht.](#)

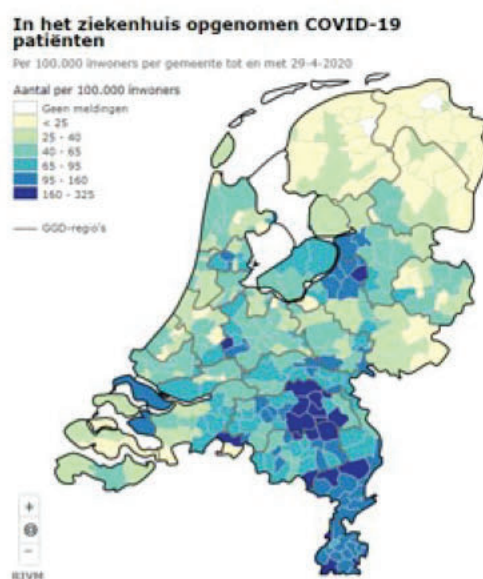
## Cijfers RIVM

De cijfers van 29 april 2020 datum 14.00 uur:

- Totaal aantal positief geteste personen 38.802\* (+386)
- Totaal aantal ziekenhuisopnames 10.685 (+76)
- Totaal aantal overleden personen 4.711\*\* (+145)

\* Het werkelijke aantal besmettingen met het nieuwe coronavirus ligt hoger dan het aantal dat hier genoemd wordt. Dit komt omdat niet iedereen met mogelijke besmetting getest wordt.

\*\* Er is een vertraging tussen de dag van ziekenhuisopname of overlijden en de dag waarop dat gerapporteerd wordt.



## Samenvatting omgevingsanalyse – 29 april 2020

- De berichten dat de maatregelen steeds moeilijker zijn vol te houden, blijven terugkomen in de media. Dit beeld wordt bevestigd door een tweetal onderzoeken van onderzoeksbureaus Motivaction en Citizens. De helft van de Nederlanders vindt het volgens Citizens steeds moeilijker zich aan de maatregelen te houden. Motivaction meldt dat de angst voor het

virus afneemt en de zorgen over de economie groeien. Steeds minder mensen geven de prioriteit aan gezondheid als zij dit afwegen tegen de economie, maar de grootste groep (82%) noemt een goede gezondheidszorg nog altijd de belangrijkste waarde voor de manier waarop Nederland met de huidige crisis omgaat. Jongeren hebben de meeste moeite zich aan de regels te houden.

- Mensen worstelen met de vraag: 'wat kunnen we wel en niet doen, en wat vinden we daar eigenlijk van?' Naar de IKEA gaan bijvoorbeeld – hoe idioot is dat eigenlijk? Hoewel er verontwaardiging is over de drukte bij de IKEA-vestigingen, is die verontwaardiging een stuk minder groot dan bij eerdere drukte een paar weken geleden. Ook de boosheid over de drukte lijkt ver weg.
- De impact van de crisis raakt iedereen in de samenleving. Uit onderzoek van de EUR, VU Amsterdam, Kieskompas en gemeente Rotterdam blijkt dat veel Nederlanders angst hebben voor de toekomst. De nieuwe groep kwetsbaren (zzp'ers, flexwerkers), maar ook jongeren, ervaren stress omdat zij bang zijn voor de financieel-economische gevolgen. Ook huisartsen zien meer patiënten met stress gerelateerde klachten.
- Verenso meldt dat het aantal besmettingen in verpleeghuizen minder snel lijkt toe te nemen in vergelijking met begin april. Verenso geeft wel aan dat het aantal sterfgevallen nog steeds toeneemt en vindt het daarom nog te vroeg om weer bezoek aan verpleeghuizen toe te staan. Verenso is 'verrast door het benoemen van een datum' door de minister.
- De NVIC, het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding, en het RIVM melden dat de capaciteit van de IC's structureel omhoog moet om de komende jaren ook coronapatiënten op te vangen. De meeste vraag gaat uit naar verpleegkundigen en ondersteunend personeel.
- De solidariteit tussen ziekenhuizen dreigt te verminderen nu het aantal coronapatiënten op de intensive care afneemt. Dat zegt Diederik Gommers tegen NRC. Hij ziet grote verschillen in de bezettingsgraad van intensive cares tussen verschillende regio's en dat 'frustreert' hem.

## **0800-1351, Rijksoverheid.nl en RIVM.nl**

De redactiecollega's van departementen werken intensief samen in het NKC om alle Q&A's te identificeren, uit te zetten, beantwoorden en samen te brengen in het dossier op Rijksoverheid.nl. De vragen gaan in op verschillende onderwerpen, zoals reizen, ondernemen,

onderwijs en openbaar vervoer. Daarnaast is de website van het RIVM leidend in de medische informatie rondom het coronavirus.

### **Bezoekersaantallen Rijksoverheid.nl**

Op 28 april zijn er in totaal 86.399 bezoeken geweest op Rijksoverheid.nl/coronavirus.

Top 3 zoekwoorden is:

1. Coronavirus
2. Persconferentie
3. tozo

### **Cijfers 0800-1351**

Het totaaloverzicht van Q&A's vormt de basis voor het publieksinformatienummer 0800-1351.

Het callcenter is bereikbaar van 08.00 uur tot 20.00 uur. Vandaag zaten er zo'n 72 'agents' die samen 2431 telefoontjes hebben beantwoord (stand om 16.00 uur).

De 3 meest gestelde vragen zijn:

1. Kan ik op bezoek bij mensen van 70 jaar of ouder?
2. Wat zijn de symptomen van het coronavirus COVID-19?
3. Wat kan ik doen om verspreiding van het nieuwe coronavirus te voorkomen?



## **Communicatiemiddelen**

De communicatiemiddelen worden continu bijgewerkt naar aanleiding van de meeste recente maatregelen. Bijna alle middelen zijn te downloaden via [rijksoverheid.nl/coronavirus](https://rijksoverheid.nl/coronavirus) en mogen door iedereen gebruikt worden, van veiligheidsregio's en uitvoeringsorganisaties tot gemeentes en GGD'en. Donderdag 30 april komt er een nieuwe factsheet over de maatregelen die gelden vanaf 28 april.

### Documenten

Op de website van de Rijksoverheid worden alle documenten weergegeven, zoals Kamerbrieven. Kijk op [rijksoverheid.nl/coronavirus](https://rijksoverheid.nl/coronavirus) bij '[Documenten](#)'.



## Communicatieaanpak

'Alleen samen krijgen we corona onder controle.' In Nederland willen we met intensieve en activerende communicatie bijdragen aan de aanpak van het coronavirus. Dat vraagt om eenduidige en duidelijke informatie, handelingsperspectieven en betekenisgeving. We sluiten zoveel mogelijk aan op de (informatie)behoeften en de gevoelens die er leven.

Daarom werken we als Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie samen: alle departementen en andere onderdelen van de Rijksoverheid werken samen en slaan de handen ineen. Regionale overheden (veiligheidsregio's, gemeenten, GGD's) zijn nauw aangesloten.

## Voor wie is deze nieuwsbrief?

We willen alle communicatieprofessionals die zich binnen de (semi)overheid bezighouden met het coronavirus op een eenduidige manier informeren over de laatste stand van zaken van de nationale communicatieaanpak. Dit zijn departementen, relevante uitvoeringsorganisaties, veiligheidsregio's, gemeentes en GGD'en. We verzenden de nieuwsbrief via de departementen en het RIVM. Wil je een nieuw e-mailadres aan de verzendlijst van deze nieuwsbrief toevoegen, stuur dan een mail naar @minjenv.nl.

10.2g

## Wat is het NKC?

Het Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie (NKC) fungeert tijdens een crisis of incident als informatieknoppunt voor de Rijksoverheid op het gebied van pers- en publiekscommunicatie. Het NKC maakt onderdeel uit van de nationale crisisstructuur. Voor dringende zaken is het NKC bereikbaar op: .

10.2g

Wil je deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? Stuur dan een mail met als onderwerp 'Afmelden nieuwsbrief' naar @minjenv.nl.

**Van:** NKC [redacted] >  
**Verzonden:** donderdag 30 april 2020 18:43  
**Aan:** [redacted] - BD/NCC/ECO  
**Onderwerp:** Update NKC Coronavirus



Nationaal Coördinator  
Terrorismebestrijding en Veiligheid  
*Ministerie van Justitie en Veiligheid*

Update NKC Coronavirus

**alleen samen krijgen we  
corona onder controle**

Nummer 38, 30 april 2020

**Dit is de nieuwsbrief van het Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie. In deze nieuwsbrief vind je de laatste stand van zaken van de nationale communicatieaanpak van het coronavirus. Deel alle informatie zoveel mogelijk in je eigen netwerk en met je regio(partners) in de (semi)publieke sector.**

- ✓ [Nieuws](#)
- ✓ [Cijfers RIVM](#)
- ✓ [Samenvatting omgevingsanalyse – 30 april 2020](#)

- ✓ Verhaal uit de regio: Heel hard werken, heel hard opladen
- ✓ 0800-1351, Rijksoverheid.nl en RIVM.nl
- ✓ Communicatiemiddelen
- ✓ Communicatieaanpak
- ✓ Voor wie is deze nieuwsbrief?
- ✓ Wat is het NKC?

## Nieuws

### Coronawoordenlijst

Stichting Pharos heeft een woordenlijst gemaakt van corona begrippen omgezet in begrijpelijke taal. Van elk woord staat een eenvoudige uitleg. Deze lijst kan een bijdrage leveren aan het schrijven van toegankelijke teksten.

[Hier](#) vind je de complete lijst.

### Campagne-effectmonitor coronavirus

Inzichten met betrekking tot de campagne 'Alleen samen' en deelcampagne 'Mentale gezondheid':

**Trend zet zich door:** mensen houden minder strikt afstand Hoewel het verschil met vorige week niet erg groot is, zet de trend dat men minder goed afstand van elkaar houdt door. Dit is in lijn met de zichtbare afname in urgentie, motivatie en haalbaarheid die mensen ervaren om zich aan deze maatregel te houden. Mensen vinden het steeds moeilijker worden om 1,5 meter afstand te houden op straat en, met name, in de supermarkt. Ook geven zij steeds minder vaak aan dat andere mensen op straat en in de supermarkt voldoende afstand houden. Dit heeft er mogelijk mee te maken dat steeds meer mensen van huis gaan.

Het houden van 1,5 meter afstand is nog steeds wel de meest bekende maatregel om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. De bekendheid van deze maatregel neemt nog altijd toe. Dit komt mogelijk doordat er in de media steeds meer gesproken wordt over 1,5 meter afstand houden.

**Eén op de drie mensen blijft nog de hele dag thuis** Waar begin deze maand nog 41% van mensen de hele dag thuis bleef, is dit nu gedaald naar 33%. Ook bij deze maatregel nemen de urgentie en motivatie langzamerhand af. Daarnaast wordt thuisblijven steeds moeilijker. Als gevolg hiervan is te zien dat minder mensen de hele dag thuis blijven.

**“Handen wassen” lijkt iets minder strikt te worden nageleefd** Er lijkt een kleine verschuiving op te treden van mensen die alle keren hun handen goed wassen naar mensen die dit meestal doen.

**Volhouden van de maatregelen wordt steeds lastiger** De overtuiging om de maatregelen vol te kunnen houden voor zo lang als dat nodig is, neemt verder af. Men vindt het vooral zwaar om geen fysiek contact met naasten te hebben.

**Tijdens de coronacrisis ervaren mensen vaker negatieve gevoelens** Mensen ervaren tijdens de coronacrisis vaker negatieve gevoelens zoals frustratie en eenzaamheid. Daarnaast ervaren zij minder vaak positieve gevoelens zoals hoop en opluchting. Er is begrip voor dat mensen zich tijdens de coronacrisis minder goed voelen.

**Mensen kennen meer mogelijkheden om iets te doen om zich beter te voelen dan dat zij uitvoeren** De meeste mensen die niet lekker in hun vel zitten, kennen meerdere activiteiten om zich beter te voelen. Er is echter een behoorlijk verschil tussen de mogelijkheden die mensen kennen en wat zij daadwerkelijk doen.

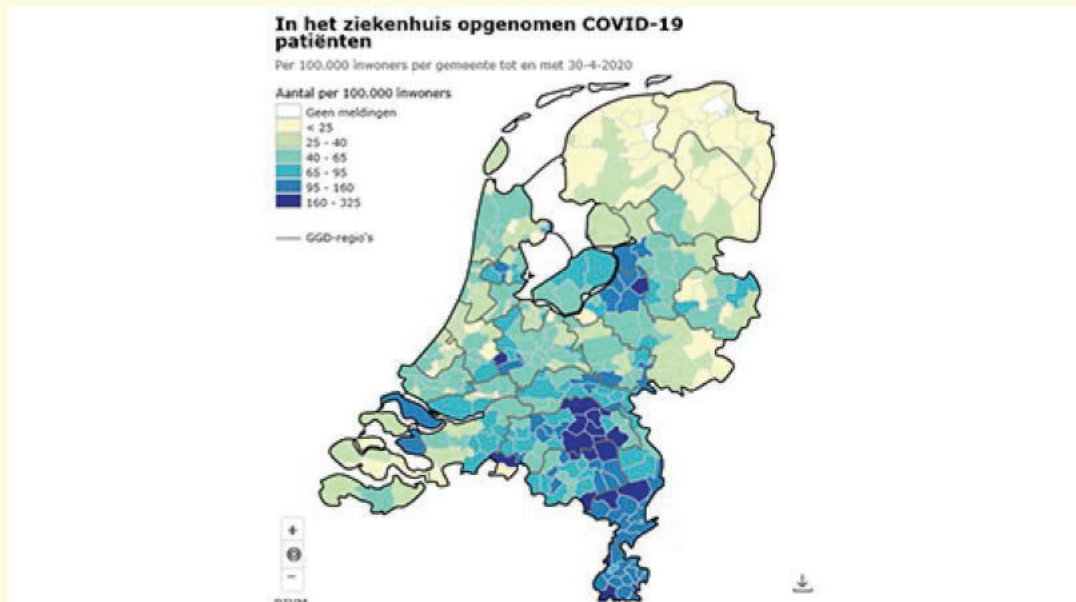
## Cijfers RIVM

De cijfers van 30 april 2020 14.00 uur:

- Positief geteste personen 39.316\* (+514)
- Ziekenhuisopnames 10.769 (+84)
- Overleden personen 4.795\*\* (+84)

\* Het werkelijke aantal besmettingen met het nieuwe coronavirus ligt hoger dan het aantal dat hier genoemd wordt. Dit komt omdat niet iedereen met mogelijke besmetting getest wordt.

\*\* Er is een vertraging tussen de dag van ziekenhuisopname of overlijden en de dag waarop dat gerapporteerd wordt.



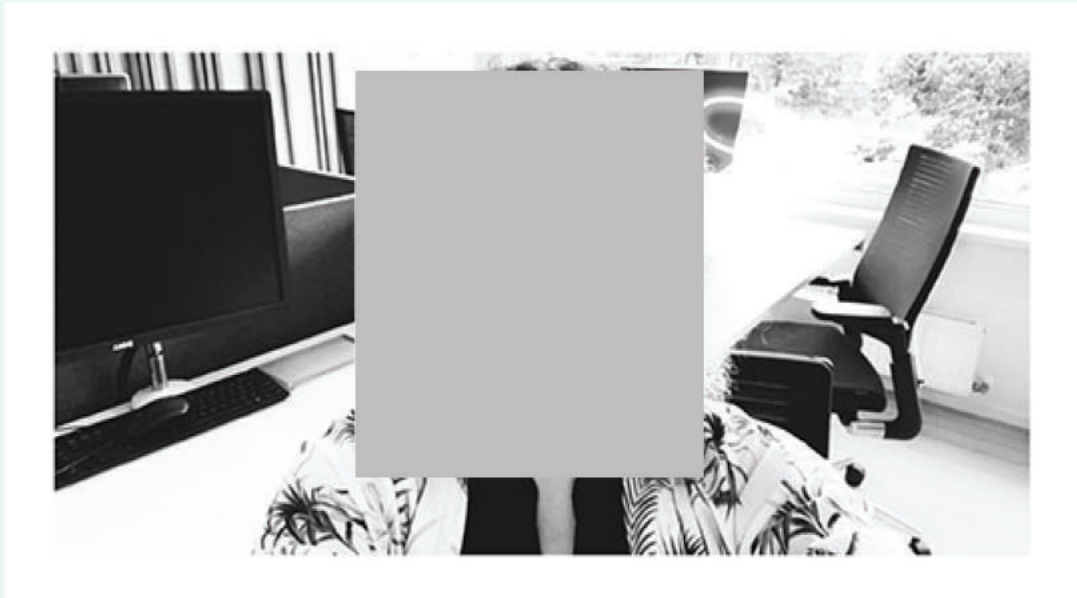
## Samenvatting omgevingsanalyse – 30 april 2020

- Opnieuw is er geen eenduidige lijn in de berichtgeving over de coronacrisis in de ochtendbladen. Op de voorpagina's is aandacht voor de corona-app (AD), toerisme (Volkskrant), het onderwijs (Trouw), KLM (Telegraaf) en gemeenten in geldnood (NRC).
- Er is vergeleken met gisteren maar weinig media-aandacht voor de mate waarin Nederland de coronamaatregelen opvolgt. Wel is er toenemende aandacht voor mogelijke versoepeling van maatregelen voor bepaalde sectoren. De belangen van verschillende groepen en sectoren worden druk tegen elkaar afgewogen. Restaurants kijken met ongenoegen naar hotels die de horeca wel mogen openen.
- Waar sommige werkgevers de schade proberen te beperken door op loonkosten te bezuinigen of werknemers met verlof te sturen, lijken anderen zich met protocollen en nieuwe manieren van thuiswerken toch vooral voor te bereiden op de nieuwe werkelijkheid.
- Tegelijkertijd verschijnen er dagelijks veel berichten van bedrijven en sectoren waar de nood hoog is. In de kinderopvang dreigt de doorstroom te stagneren doordat sommige basisscholen kleuters niet laten instromen na de zomer. Gemeenten worstelen met geldnood en maken zich zorgen om kwetsbare groepen.
- In verschillende media aandacht voor de discussie over het al dan niet openen van de scholen in het voortgezet onderwijs na 1 juni.
- Uit onderzoek van de Erasmus Universiteit blijkt dat ruim de helft van de Nederlanders een corona-app op zijn telefoon zal installeren, als die app

aan alle privacy- en veiligheidseisen voldoet. Nog eens een kwart is daartoe bereid onder extra voorwaarden. De onderzoekers denken op basis van het onderzoek dat een dekingsgraad van 60% mogelijk is.

- Volgens de NOS heeft de Nederlandse overheid al weken de mogelijkheid om iedere dag 5.000 extra tests op het coronavirus uit te voeren, via een Duits laboratorium, maar maakt daar geen gebruik van.
- Uit een onderzoek van het LUMC, Erasmus MC en het Amphia Ziekenhuis onder 184 coronapatiënten op de IC, blijkt dat de helft tromboseverschijnselen krijgt. Mensen met dergelijke complicaties hebben een grotere kans om te overlijden.
- Verschillende media besteden aandacht aan een Brits vaccin, wat mogelijk in het najaar beschikbaar zou zijn. De eerste geluiden zijn voorzichtig positief. Ook in Duitsland wordt een vaccin getest.
- Vrolijke artikelen en reportages over kinderen die weer mogen sporten bij de sportclubs, zij het onder voorwaarden. 'Het mag weer' kopt AD boven een foto van juichende voetballertjes. De Volkskrant spreekt van sport 'als eerste lichtpuntje'.
- Gedurende de ochtend is er veel aandacht voor de technische briefing van de Tweede Kamer. Volgens de GGD kan er vanaf 6 mei meer getest worden. Coronagezant Sijbesma stelt dat er een blijvend gebrek is aan testmateriaal. Volgens het Landelijk Consortium Hulpmiddelen is de hulpmiddelenmarkt een 'vechtmarkt' geworden. Wel zijn er momenteel voldoende mondkapjes voor zorgpersoneel.
- Uit Duits onderzoek zou blijken dat kinderen net zo besmettelijk kunnen zijn als oudere leeftijdsgroepen en het coronavirus dus even makkelijk verspreiden. Dit zorgt voor veel discussie op sociale media.

## **Verhaal uit de regio: Heel hard werken, heel hard opladen**



10.2e

Tot voor kort ging                      dagelijks met de auto naar haar werk als online adviseur. Sinds de corona uitbraak wisselt ze als coördinator content om-en-om met een college per drie dagen van plek: het gemeentehuis van Ede of haar laptop aan de keukentafel. 10.2e

#### **Bergen werk verzet**

Bij de werkdagen op het gemeentehuis is 10 tot 12 uur achter elkaar bikkelen eerder regel dan uitzondering. Gelukkig zijn er altijd vier collega's fysiek, op 1,5 meter afstand, op kantoor. Samen met de woordvoerder van de burgemeester, een strategisch adviseur, adviseur interne communicatie en de coördinator content corona worden er bergen werk verzet.

#### **Videobellen, appen en mailen**

Er is ondertussen veel contact met de 30 communicatiecollega's die vanaf huis aan het werk zijn. Het is niet altijd even makkelijk om goed op elkaar aan gesloten te blijven. Maar gelukkig kom je een eind met een combinatie van videobellen, appen en mailen.

#### **Van plannen naar gedreven door actualiteit**

Het ruim van te voren plannen van social content was voorheen eerder regel dan uitzondering. Dat is nu wel anders. In een sneltreinvaart zijn verschillende processen omgegooid. Er is vanaf het begin direct gekeken hoe de crisisorganisatie duurzaam inzetbaar blijft. Voor het geval de crisis langer duurt. Dat hebben ze goed gevoeld.

De actualiteit vanuit overleggen, de media en regionale en landelijke nieuwsbrieven vormen nu de basis van de dagplanning. De social piek verschuift meer richting het weekend. Wat het bereik van jongeren verbeterd.


### **Video van de burgemeester**

Wat iedere week op de planning staat is de videoboodschap van Burgemeester René Verhulst. Twee keer per week spreekt hij, als burgervader de inwoners van de gemeente Ede toe. En met succes. Iedere video kan rekenen op 3000-7000 views. 10% van de inwoners van de gemeente volgt hen op Facebook. De mensen kijken echt uit naar de video.

### **Webtoegankelijkheid**

De gemeente Ede scoorde met ruim 99% altijd al heel goed op webtoegankelijkheid. Het mag een ware prestatie genoemd worden dat percentage tijdens de crisis overeind is gebleven. Dit zegt heel veel over de veerkracht van deze gemeentelijke organisatie.

### **Het bos in**

Heel hard werken, heel hard opladen. Dat is de manier die nu bij de gemeente Ede past.  ontspant thuis in Wageningen door een lange boswandeling te maken, 10.2e door te videobellen met vrienden en het belletje door het raam met haar moeder.

### **Ter inspiratie**

De gemeente Ede werkt vanaf het allereerste begin met een social media strategie. Klik [hier](#) voor de pdf.

## **0800-1351, Rijksoverheid.nl en RIVM.nl**

De redactiecollega's van departementen werken intensief samen in het NKC om alle Q&A's te identificeren, uit te zetten, beantwoorden en samen te brengen in het dossier op [Rijksoverheid.nl](#). De vragen gaan in op verschillende onderwerpen, zoals reizen, ondernemen, onderwijs en openbaar vervoer. Daarnaast is de website van het [RIVM](#) leidend in de medische informatie rondom het coronavirus.

### **Bezoekersaantallen Rijksoverheid.nl**

Op 29 april zijn er in totaal 74.150 bezoeken geweest op [Rijksoverheid.nl/coronavirus](#).

Top 3 zoekwoorden is:

1. Coronavirus (documenten)
2. Corona
3. corona

### **Cijfers 0800-1351**

Het totaaloverzicht van Q&A's vormt de basis voor het publieksinformatienummer 0800-1351. Het callcenter is bereikbaar van 08.00 uur tot 20.00 uur. Vandaag